

Parallelsessie Beraad en Advies, 20 mei 2021
Stichting Hoger Onderwijs Gorinchem
Samenvattend verslag

Aanwezigen

Voorzitter: de heer L. Onvlee
Raadsgriffie: de heer H. Sepers
Fracties: Stadsbelang-Democraten Gorinchem-CDA-PvdA-SGP/ChristenUnie -
VVD-D66-SP-GroenLinks-Gorcum Actief-Fractie van Maaren
Portefeuillehouder: de heer R. van Doesburg
Ambtelijk: de heer A. van Houwelingen
Gast: De heer R. Zweistra, R. Kroon en E. Fledderus
Notulen: notulistenbureau Leeuwenburgh-Vendrig

Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom. Hij licht het programma voor deze sessie toe.

Stichting Hoger Onderwijs Gorinchem

Op 15 oktober 2020 heeft de raad besloten Stichting Hoger Onderwijs Gorinchem (SHOG) te steunen (subsidie van € 36.400) in de volgende fase waarin de stichting met behulp van een kwartiermaker beoogt:

- *het netwerk rondom de beoogde opleiding aan zich te binden,*
- *een onderwijspartner te vinden en*
- *financiering te realiseren.*

SHOG heeft tijdens de I&O van 15 april een presentatie gehouden waarin de herijking van de business case SHOG is toegelicht. Daarnaast is een subsidie aan de gemeente gevraagd voor de ontwikkeling en eerste fase van de nieuwe hbo-bachelor opleiding Professional College voor Technologische & Maatschappelijke Transitie.

Wethouder Van Doesburg leidt de bespreking in. Het gaat over HBO Gorinchem waarover een I&O-sessie is geweest kortgeleden. Vanavond ligt het politieke gesprek voor. Er is sprake van een positieve grondhouding ten aanzien van dit initiatief. Hij waardeert de inzet van de initiatiefnemers. Er is goed gekeken naar de positieve kanten maar ook naar de risico's. Met betrekking tot het proces zegt hij dat voor de perspectiefnota tot besluitvorming gekomen kan worden.

De heer Fledderus maakt gebruik van het spreekrecht. De businesscase is een stuk realistischer gemaakt. De gemeente speelt geen rol in de exploitatie maar wel in de opstart en er is een sterk inhoudelijk verhaal dat gereviewd wordt voordat de accreditatie ingegaan wordt. De directeur van HBO Drechtsteden heeft aangegeven het avontuur te willen aangaan. De directeur van Oude Hoven heeft een videoboodschap ingesproken aangezien hij niet aanwezig kon zijn vanavond. Vorig jaar is al een intentie uitgesproken met CVO AV en de weg ligt open naar een vervolg. Een ondernemer, het verhaal van Van Wijgerden van Tredion laat zien waarom hij de afgelopen jaren andere kennis en kunde van zijn medewerkers heeft ervaren.

De heer Van Wijgerden stelt zich voor en schetst waarom hij enthousiast is over het HBO-initiatief. Leerlingen trekken na het voortgezet onderwijs vaak de stad uit. Het is goed om in de stad een HBO-opleiding te hebben. Tradion is een technisch bedrijf maar zit in een transitie naar digitalisering en heeft verandermanagement nodig. Het HBO sluit daar goed op aan. Vakinhoudelijke kennis moet nu ook al aan medewerkers meegegeven worden. Wat

hij ook belangrijk vindt is dat dienstverlenende bedrijven steeds meer geld kwijt zijn aan het werven van medewerkers. Men besteedt dat geld veel liever aan een studiebeurs voor een HBO-student. Al met al is hij erg enthousiast over de komst van de HBO-opleiding.

De heer Fledderus geeft aan dat de heer Van Wijgerden ook zeer verbindend is. Binnenkort gaat men naar Tilburg voor een inspiratiesessie Gorinchem next. Hij merkt dat het lastig is om twee grote plannen voor de stad te realiseren, het IAC en HBO. Hij zou hier graag een open gesprek over voeren. Gorinchem onderwijsstad kan beter op de kaart gezet worden. Hijzelf wil elk jaar een beurs van €1.500 bijdragen want hij gelooft erin. Voor de tieners en eindexamenleerlingen zegt hij: veel succes, na een tussenjaar zien we je graag volgend jaar september terug in Gorinchem.

De voorzitter bedankt de heren voor hun bijdrage en geeft gelegenheid om hierover het debat te voeren.

De heer Bil merkt op dat dit voorstel een lange voorbereiding heeft gekend. Het voorstel is in concreetheid erg gegroeid. De opleiding is kleiner geworden en het is een particuliere opleiding geworden, duurder voor studenten. GroenLinks is nog steeds positief over het voorstel. Initiatiefnemers hebben een duidelijke visie maar zitten niet vast aan een bepaalde vorm. Het HBO is een goede toevoeging aan de stad.

De heer Bil vraagt hoe ervoor gezorgd wordt dat het HBO goed kan samenwerken met het IAC. Met betrekking tot de bijdrage die de gemeente geeft voor de start vraagt hij waarom het bedrag op € 60.000 is blijven steken.

De heer Tekir geeft complimenten aan de initiatiefnemers die dit voorstel zo ver hebben gebracht. Hij geeft ook de raad een compliment. De kwartiermakersfase is een goede zet geweest. De benodigde investering is aanzienlijk kleiner geworden. De stip op de horizon, Gorinchem onderwijsstad, ondersteunt hij graag. Een Turks spreekwoord luidt: we zwommen, we zwommen en hebben uiteindelijk de staart weten te bereiken. We hebben de staart bereikt moeten nog een stap zetten. Het college wil € 60.000 beschikbaar stellen terwijl de initiatiefnemers € 300.000 nodig hebben. Dat wringt. Voor D66 is dit opvallend want in eerdere besprekingen werd gesproken over € 375.000. Op deze manier komt men niet veel verder. Je zou kunnen denken dat de opleiding zichzelf kan bedruipen en dat HBO Drechtsteden het goed maakt. Er zijn nog wel enkele onzekerheden: de accreditatie, huisvesting en voldoende studenten. D66 zou een alternatief voorstel willen doen, als amendement op beslispunt 1. In eerste instantie € 150.000 beschikbaar stellen en als aan alle onzekerheden is voldaan, een tweede tranche van € 150.000. De tweede tranche zou ook via cofinanciering kunnen. De heer Tekir is benieuwd of de wethouder hierover mee wil denken. Hij is ook benieuwd hoe de initiatiefnemers hierover denken en de andere fracties. Gorinchem heeft veel onderwijsinitiatieven. Voorkomen moet worden dat de indruk ontstaat dat als een initiatief uit de gemeente komt het veel geld mag kosten en als het uit een ander initiatief komt, elk dubbeltje omgedraaid wordt.

Mevrouw Pellikaan bedankt de initiatiefnemers en spreekt haar bewondering uit voor hun werk. Het HBO biedt mooie kansen voor de start; zij steunt het van harte en is het eens met het voorstel dat voorligt. Ook vanwege de voorwaarden die eraan zijn gesteld. De businesscase is ingrijpend aangepast. Ze zou graag zien dat andere partners ook nu al de stap durven zetten in deze investering; de Hogeschool Drechtsteden draagt financieel niet bij. De SHOG heeft geen rapportage overlegd over commitment van partners. Dit voorstel lijkt de juiste stap voorwaarts.

De heer Van Santen zegt dat dit soort initiatieven mogelijk gemaakt moet worden. Hij verwijst ook naar het IAC. Het voorstel houdt in € 60.000 beschikbaar te stellen. Het is wel een groot contrast met het IAC. Het gaat nu alleen om ontwikkelkosten en in een vorige fase ging het om veel hogere bedragen. Voor de VVD is het belangrijk de zaken goed in verhouding te zien en hij ziet het initiatief graag verder op gang komen.

De heer Kuijten merkt op dat het aantal leerlingen is afgeschaald, dat de samenwerkende partijen wel positief staan tegenover het initiatief, maar het draagvlak is uiteindelijk beperkt. Hij vraagt aan de wethouder of hij nog gelooft in het voorstel en in een goede afloop. Hij vindt het een zorgelijke ontwikkeling met een hoog risico. Hoe ziet de wethouder het vervolg?

Mevrouw Stevens zegt dat zij wel enthousiast was over het initiatief maar zij heeft wat twijfels nu het is veranderd naar particulier onderwijs. Zij vraagt zich af wat de voordelen zijn voor de studenten in de toekomst. Particulier onderwijs geeft vaak geen erkend diploma en er zijn onzekerheden voor leningen of een studiebeurs. Zij vraagt zich af of de gemeente hierin moet investeren. Zij vraagt zich af of er meer HBO onderwijs in Gorinchem moet komen.

De heer Hachhouch spreekt zijn waardering uit voor de initiatiefnemers. Het plan lijkt zeker levensvatbaar maar de situatie is wel anders dan een paar maanden geleden. Er is gekozen voor samenwerking met een particuliere HBO. Hij is niet tegen particulier onderwijs maar het verandert wel de context. Een particuliere instelling wil rendement behalen. Er mag wel enig risico genomen worden. Met de voorwaarde om co financiers te zoeken kan hij instemmen; over het percentage kan getwist worden. Wat betreft het proces sluit hij zich aan bij de heer Kuijten.

De heer Tekir merkt op dat het gaat om HBO Drechtsteden, een stichting gelieerd aan Da Vinci, die kostendekkend moet werken. Het gaat dus niet om het realiseren van winst.

De heer Hachhouch bedankt de heer Tekir voor zijn toelichting. HBO Drechtsteden zou in dit kader wel kunnen bijdragen aan het van de grond krijgen van deze opleiding. Hij vraagt of in het amendement van de heer Tekir geen particuliere co financiering gevraagd wordt voor de aanloop financiering. Hijzelf ziet hier wel meerwaarde in.

De heer Tekir antwoordt dat als in tranches de middelen beschikbaar gesteld worden voor de tweede tranche ook een co financiering afgesproken kan worden. Dat zit ook al in de exploitatie overigens.

De heer Barth vindt het een prachtig initiatief vanuit de samenleving. Als hij het vergelijkt met andere projecten voor onderwijs dan beslaan die € 25 miljoen investering terwijl er nu een initiatief ligt voor een kleinschalig HBO initiatief dat zich samen met het IAC zou kunnen ontwikkelen. Het is mooi dat het college een positieve grondhouding heeft ten aanzien van het initiatief. Als de raad hier ook positief over is, dan vraagt hij zich af hoe de wethouder kijkt naar de haalbaarheid van deze opleiding.

Wethouder Van Doesburg reageert op de inbreng in eerste termijn.

Met betrekking tot de samenwerking met het IAC zegt hij dat met afstuderen bedoeld wordt op de verbinding met het hoger onderwijs. Gorinchem heeft te maken met een braindrain. Overigens is het IAC een idee uit het onderwijsveld en niet uit het stadhuis. Het is goed als leerlingen van elkaar kunnen leren. De interactie moet versterken. Afgestudeerden zijn interessant want de kans is groot dat zij in de stad blijven. De relatie ligt dan ook voor de hand maar die kan met elke HBO gelegd worden. Het uitgangspunt is € 60.000. Participanten en andere deelnemers zouden ook kleur moeten bekennen in een bijdrage. De wethouder gelooft in het initiatief want er is al € 120.000 geïnvesteerd en nu wordt € 60.000 geïnvesteerd. Aanvangsinvesteringen zijn wel onderdeel van de exploitatie.

De heer Van Santen merkt op dat het over € 60.000 gaat. In een eerdere sessie is gesproken over 20% en nu over een absoluut bedrag. Er is ook gesproken over € 700.000. waarom wordt de bijdrage gerelateerd aan de opstart en niet aan het geheel?

Wethouder Van Doesburg merkt op dat de vorige keer het om 5% ging en nu om 20%.

Hij meent dat er goed is nagedacht over het bedrag en over particuliere initiatieven, subsidies, staatssteun en dergelijke.

De wethouder reageert op het voorstel van de heer Tekir. Het is creatief maar het is een totaal ander voorstel dan nu voorligt. Hij zou het in het college kunnen bespreken maar is benieuwd naar de andere fracties.

De heer Tekir begrijpt dat de wethouder terug moet naar het college. Het ging hem erom een handreiking te doen om te voorkomen dat het initiatief stopt. Hij vraagt of de wethouder bereid is om de handschoen op te pakken en om te zoeken naar een gulden middenweg.

Wethouder Van Doesburg vindt dat de raad zich hierover meer moet uitspreken. Hij hoort nu verschillende opvattingen. Hij gelooft wel in het initiatief maar hij vindt het ook wel spannend. Er zijn veel onzekerheden en daarom wil hij voorzichtig meedoen. Overigens kan hij niet in de toekomst kijken.

De voorzitter geeft gelegenheid voor een tweede termijn.

De heer Bil is het ermee eens dat het goed is om alle partijen kleur te laten bekennen maar is het niet eens met het bedrag dat de wethouder eraan verbindt. Dat is te weinig als bijdrage vanuit de gemeente. Het voorstel van D66 gaat een andere kant op want dan is er geen co financiering meer. Een externe prikkel is wel belangrijk. Hij zou het willen houden op € 150.000 en de andere helft laten invullen door particuliere partijen.

De heer Tekir zegt dat in zijn suggestie ook de optie van co financiering is genoemd. Hij wil hier graag over doorpraten.

De heer Bil bedankt voor de toelichting.

De heer Tekir hoopt dat de andere fracties zich uitspreken over het idee dat hij heeft gelanceerd en dat samen willen uitwerken. Het gaat om een bijdrage in een stichting die onderwijsfaciliteiten biedt. Dat is voor het algemeen belang goed te verdedigen. Het plan is weliswaar aangepast maar de basisprincipes zijn nog intact.

Mevrouw Stevens vindt het jammer dat de wethouder niet heeft gereageerd op haar punten van zorg. De SP is ook voor Gorinchem als onderwijsstad.

De heer Roeland zegt dat Stadsbelang niet tegen de komst van een HBO is. Er wordt een relatie gelegd met het IAC; dat is tot stand gekomen in een triple helix. Daar participeren drie partijen in. De gemeente wil wel financieel ondersteunen. De heer Roeland vindt ook dat anderen moeten investeren. De SHOG moet zelf in de lead zijn met betrekking tot het investeren in de opleiding. 20% investeren voor € 60.000 vindt hij prima.

De heer Van Santen wil het initiatief graag verder laten ontwikkelen. Hij vindt de verhouding met andere initiatieven wat scheef en wil er graag over verder denken.

Mevrouw Pellikaan vindt de gedachtegang van het amendement interessant maar zij vindt het wel belangrijk dat ook andere partijen kleur bekennen.

De heer Barth geeft aan dat hij het een gemiste kans zou vinden als het initiatief sneuvelt in het zicht van de finish. Hij wil graag meedenken met de heer Tekir en is bereid tot een bredere subsidie dan de voorgestelde 20%.

Wethouder Van Doesburg bedankt voor de reacties in tweede termijn. Hij is het met mevrouw Stevens eens dat het onderwijs toegankelijk moet zijn en inclusief maar hij weet niet of particulier onderwijs exclusiviteit betekent. Hij ziet een 50-50 verhouding in de raad

en wacht het beraad van de fracties over het voorstel van de heer Tekir af; hij is in dit kader zeker benaderbaar.

De voorzitter stelt vast dat het voorstel op 10 juni in de raadsvergadering besproken wordt. Er is een amendement aangekondigd en daarmee is het een bespreekstuk. Hij bedankt de raadsleden, de wethouder en de initiatiefnemers en sprekers.

Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.